

Chicagoj ir apilinkėj. Kaip Beloite? Pirmiau edė, dabar gina. Bėda "dievaiciams dievuliams."

Chicagoj ir apilinkėje mano prakalbų maršrutą pasibaigė. Masiniai mitingai visur buvo dideli ir pasekmingi. Tas parodo būtent tą faktą: (1) lietuviai darbininkai yra susidomėję Sovietų Sąjunga, ir (2) lietuviai darbininkai, paliesti bedarbės rykštės, domisi tuo, ką pasakys komunistai kalbėtojais šituo klausimu.

Sukviesti į masinius susirinkimus lietuvių darbininkus, vadinas, šiuo tarpu mes galime sekmingiau ir lengviau, negu pirmiau. Iš to plaukia išvada: suderinkime savo veikimą taip, kad daugiau iš tų masių gavus narių; Kompartiją ir kitas mūs organizacijas. Todel, privalome geriau ir smarkiau veikti! Tūlos kolonijos kenčia dėl stokos veikėjų. Chicago turi aprūpinti. Subbiuras ir mūs organizacijų apskričiai privalo kreipti daugiau domės.

Kaip su Beloit, Wis., lietuvių kolonija? Ten berods dar nėra LDS. kuopos. Nėra kuopos ir Racine, Wis. Turbūt galima kuopa įsteigti ir DeKalb, Ill. Chicagos LDS. Apskritys, drg. Salaveičikas, milwaukeečiai ir kenosičiai veikiausiai pasirūpins šiuo tarpu (vajaus laikotarpiu), kad kuopos ten būtų! Žinoma, daugiausiai gali pasidaruoti patys vietiniai draugai.

Prūseikos "Sančo Panka" (Strazdas) patapo gynėju A. Salaveičikiūtės (Steponavičienės). Kiek čia laiko, kuomet tas pats žmogus buvo pasirūpęs Steponavičius išėsti iš Kankių choro? Pirmiau be jokio principo galvoj tas žmogus juos niekino, dabar be jokio principo bando "ginti." Iš vėjo pamušalo tik tiek ir tegali tikėtis.

Kuomet mes turėjome prakalbas, Chicagos Lietuvių Auditorija lūžo nuo publikos. Užpėreitą sekmadienį ten pat social-fasistų ir sandaričių choras "Birutė" statė Petrausko "Birutę". "Grigaičio" lapas tai smarkiai garsino. Ir kas? Publikoj žmonių buvo ne daugiau, kai ant stėičiaūs. Pasirodo, kad su "dievaiciams" dievuliams" darbininkų nesu-trauksi. Pagaliaus darbininkiška visuomenė žiūri ir į tai, kas lošia ir rengia.

Melrose Parke (Ill.) su-bankrūtavo visi bankai, kuriuose ir lietuvių darbininkų žuvo paskutiniai centai. Tačiau mūs veikimas nesustoją: priešingai, jis stiprėja. Draugai pasirėngę gauti daugiau naujų narių Partijai ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimui. Krizis, bedarbė, bankrūtai atidarė darbininkams akis ir stumia juos į mūs, revoliucinių darbininkų, pusę.

Visur gerai platinasi Maskvos draugų leidžiamas žurnalas "Priekalas". Reikia daugiau jo užsisakyti.

Ne visur draugai moka platinti literatūrą: jie siūlo darbininkams storas knygas, išleistas jau seniau. Tos knygos geros, bet ne masiniam platinimui. Reikia už-

VILNIS

"VILNIS" Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis Chicagoj Leidžia Liet. Darbininkų Bendrovė 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Victory 1455

VOL. XIII, NO. 33.

ANTRADIENIS, VASARIO (FEB.) 9 D., 1932 M., CHICAGO, ILL.

KAINA TRYS CENTAI.

VAKARŲ EUROPOS IR AMERIKOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ŠAUKIA DARBININKUS KOVON PRIEŠ KARĄ

Rankas Šalin Nuo Rytinio Kinų Gelžkelio ir Sovietų Sąjungos!

Darbininkų Minios Turi Sulaikyti Pervezimus Ginklų ir Kareivių. Darbininkų Klesia Vien Didesnio Skurdo, Vargų, Bado Gali Laukti Iš Naujo Imperialistinio Karo

BERLYNAS.—Vakarų Europos sykiu taipgi Amerikos Komunistų Partijos išleido bendrą atsisaukimą į visų šalių darbininkus kovoti prieš naują imperialistinį karą, ginti mases Kinijos darbininkų nuo imperialistinių grobikų, taipgi stoti už Sovietų Sąjungą, kurią tyko imperialistai pulti.

Atsisaukimas nurodo, kad Japonijos ginkluotos spėkos veržiasi į vidurį Kinijos, kad pulti Hankową ir atakuoti centrus Sovietinės Kinijos.

Amerikos imperialistai tik tiek trukdo japonams, kiek tai kenkia jų interesams, bet visų kapitalistinių šalių bendras planas naikinti Kinijoje revoliucinį judėjimą ir prirengti puolimą ant Sovietų Sąjungos.

JAU SUSIJSTA 50,000 TELEGRAMŲ IR LAIŠKŲ PROTESTUI PRIEŠ PASMERKIMĄ SCOTTSBORO JAUNUOLIŲ

International Labor Defense, Kuris Gina Tuos Jaunuolius, Sako Reikalinga apie \$5,000 Tolimesniam Vedimui Bylos, Kuri Dabar Svarstoma Aukščiausiam Valstijos Teisme

MONTGOMERY, Ala.—Kaip vietos laikraščiai skelbia, Alabama valstijos gubernatorius gavęs apie 50,000 laiškų ir telegramų, protestuojančių prieš pasmerkimą mirioi 8 negrų jaunuolių, kaltinamų neva užpuolime ant baltveidžių merginų. Devinto byla bus atskirai.

ILD. skelbia, jog tolimesniam bylos vedimui reikalinga sukelti bent \$5,000. Jeigu šis teismas atmes bylą, ji eis atgal žemesniam teismui persvarstymui, jeigu užtvirtins, eis į šalies aukščiausią teismą. Fondai delto reikalingi, nežiurint kokis bus nuosprendis.

Pietiniai laikraščiai sako, kad ne vien byla iki šiol nebuvo taip plačiai žinoma, niekuomet nebuvo taip daug protestų prieš pasmerkimą, kaip Scottsboro jaunuolių byla. Protestai ateina net ir iš kitų šalių. Scottsboro byla žinoma tarptautiniai.

ILD. prašo darbininkų organizacijų paramos šiai bylai.

Teisėjas Anderson gavo kablegramą ir iš Vokietijos mokslininkų. Jie taip pat protestuoja prieš pasmerkimą tų jaunuolių.

Artinantis prezidento rinkimams, politinės kovos Vokietijoje žymiai padidėjo. Masės darbininkų palaiko komunistus prieš fašistus. Pastarieji tačiau veik visuo-met gauna valdžios pagarbą.

Francijos Bedarbių Skaicius Per Savaitę Padidėjo 15,633

Paryžius.—Kaip smarkiai plečiasi bedarbė Francijoje, tai rodo tas faktas, kad per vieną savaitę, baigiantis sausio 30, bedarbių skaičius paaugo 15,633.

Pradžioje pereitų metų Francija sakėsi visai mažai bedarbių turinti, bet dabar daugiau milijono bedarbių.

Daugiau Amerikos Karo Laivų Kinijos Vandenyse

Washington, D. C.—J. V. valdžia įsakė savo kreizeriui "Rochester", kuris iki šiol buvo Pietų Amerikos vandenyse, tuojau plaukti į Kiniją, prisidėti prie kitų karų laivų.

SIULO PALEISTI KINIJOS ARMIJĄ; UŽVALDYTI MIESTUS, PASIDALINTI ŠALĮ

Kinai Atmušę Japonus Woosung Atakose; Toliaus Eina Mušiai. Imperialistinės Valstybės Neva Dar Deda Naujas Pastangas Sulaikyti Japoniją, Bet Ji Nepaisanti. Japonija Siulo Pasidalinti Kiniją

SANCHAI, vas. 8.—Kinų kareiviai, sako, atmušę japonų atakas ant Woosung forto. 9 japonų karo laivai atakavę jį ir veik sunaikinę miestuką, bet kinai kareiviai laikosi isidrutinę; japonai tačiau užgribe dalį Woosung.

Japonijos valdžia siulo demobilizuoti Kinijos armiją ir uždėti savas valdžias svarbiems Kinijos miestams. Tokis žygis reikėtų visišką Kinijos pasidalinimą. Mandžurija japonai siulo visai atskirti nuo Kinijos. Jie veikiausiai skaito ją savo grobiu.

Šitaip padarius, Japonijos imperialistai mano būtų galima "apsaugoti savi interesus", nuslopinti revoliucinis judėjimas Kinijoje.

Amerikos pasiūlymus japonai atmeta.

Amerikos ir Anglijos valdžios, kol kas, kaip ir spiriasi prieš Japoniją, bet nieko nedaro suvaldymui jos. Galbut jos nenori, kad Japonijos imperialistai per daug

Churchill Organizuoja Reakcines Spėkas Prieš Sovietus; Bijo Komunizmo

CHICAGO, Ill., vas. 8.—Vakar čia kalbėjo Anglijos reakcininkas, aršus Sovietų Sąjungos priešas, Winston Churchill. Jisai gaudino klausytojus "komunizmo pavojum", Sovietų Sąjunga. Sakė, dabar eina didelė kova "tarp angliško individualizmo" ir "aziatiško komunizmo". Šios dvi idėjos neišsitenka sviete. Viena jų turi žuti, kita laimėti. Jis pripažino, kad darbininkų klesia vis daugiau persiima "internacionaliu komunizmu". Atsilaikyti prieš komunizmą, reikia sudaryti vienybę dviejų "anglišku šalių" ir suvienyti labai galin-gią spėką, kitaip kapitalistiniai, imperialistiniai idealai, kuriuos Churchill vadina "individualizmu", žlugs. Tasai reakcininkas skleidžia pagiežą prieš Sovietų

Sąjungą, deda pastangas kad šios šalies valdžia nepripažintų Sovietų, taipgi, kad nedarytų jokių sutarčių.

Vienas laikraštis aną dieną pastebėjo, kad Churchill "labai gudrus": Anglijos valdžia, kurią kontroliuoja reakcininkai, palaiko ryšius su Sovietais, pripažinus Sovietų valdžią veda prekybą su ja, o Amerikai jis siulo kaip tik priešingai daryti. Jei Amerika taip darys, anglams daugiau biznio bus.

KLAIPĖDOS VIRŠININKĄ TEIS UŽ "IŠDAVYSTĘ"; JIS LAIKOMAS LIETUVOS MILITARISTŲ

Rubežiai Klaipėdon Uždaryti Iš Vokietijos; Niekas Neleidžiama

Vokietijos Valdžia Skundžiasi Tautų Lygai Delei Lietuvos Valdžios Žygių Paneigime Klaipėdos Autonomijos. Sako, Vokietija Delto Labai Sujudinta; Tai Sulaužymas Obligacijų, Uždėtų Lygos

KAUNAS, vas. 8.—Klaipėdos prezidentas Otto Botetcher, kurį suėmė fasistai Lietuvos karininkai, taipgi nuvertė Klaipėdos valdžią ir uždėjo "grynai lietuvišką tarybą," laikomas militaristų ir busias teisiamas už "išdavystę". Tą "išdavystę" jis papildęs delto, kad buvęs nulykęs Berlyną. Jis ten bulvedęs derybas su vokiečiais ryšy su Klaipėdos reikalais

Iš Tilžės pranešta, jog rubežius į Klaipėdą visai uždarytas. Niekas neleidžiamas net ir laikračių korespondentai. Klaipėdoj dedas kas nors nepaprasto. Vokiečiai ir visi autonomijos šalininkai susirūpinę delei areštų ir juo labiau del tolimesnių Lietuvos fašistų žygių. Kur dėta areštuotieji, niekas nežino. Vokietijos kancleris Bruening pareiškė, jog reikalauja Tautų Lygos svarstyti Klaipėdos klausimą. Jis sako, tokis Lietuvos militaristų, o tai sykiu ir valdžios, žy-

gis Klaipėdoj, reiškia sulaužymą 1924 metų sutarties ir garantijos, užgirtos Anglijos, Francijos, Italijos ir Japonijos, laidojančios Klaipėdos kraštui autonomiją. Vokietija tokiu Lietuvos valdžios žygiu esanti labai sujudinta. Tas Lietuvos fašistų žygis Klaipėdoj veikiausiai darytas su žinia imperialistinių viešpačių Paryžių ir Londono, ar bent viename. Tai bene bus silpninimui Vokietijos. Klaipėda rubežiuojasi su Rytų Prūsija, kurią nuo Vokietijos tyko pasigrobti Lenkija, kurie taipgi ir kiti kapitalistai norėtų kam nors pavesti, kad tuo budu Vokietiją visai nusilpninus ir padarius ją menka konkurentė Anglijai ir Francijai. Tautų Lyga vargiai ką darys tame. Ar Vokietija irgi nusileis, tuojau paaiškės. Lietuvos fašistai panaikino ir Klaipėdos žmonėms tas menkas teises, kurias jie turėjo.

Daug Mainierių Žuvo Nelaimėse

BRIUKSELIS, vas. 8.—Anglies kasyklose arti Charleroi įvykus eksplozijai užgriuvo 18 mainierių. Kiti 7 išsikėlė viršun per šaftą, bet jie gerokai apdegė. Eksplozija įvyko 500 pėdų gilume. Priežastis veikiausiai bus stoka reikalingumo apsaugojimo. Jos čia dažnai įvyksta.

Caltanissetta, Sicilija.—Čionai eksplozijoje penki mainieriai užmušta ir 10 sužeista; trys sužeista labai sunkiai. Didelis sujudimas del šios nelaimės.

Drg. R. Mizaros Maršrutas Central. Illinojuj

Pasibaigus prakalbų maršrutui Chicagoj ir apilinkėj. d. R. Mizara išvažiavo į centralinį Illinojų. Jis ten pasakys eilę prakalbų. Vasario 9 kalbės Springfield, Ill. Vasario 10 Auburn, Ill. Vasario 11 Benld, Ill. Vasario 12 Collinsville, Ill. Paskui East St. Louis, ir St. Louis. Dalyvaukite prakalbose. paraginkite ir kitus dalyvauti. Drg. Mizara, kaip žinote, tik ką sugryžęs iš Sovietų Sąjungos ir aiškina daug labai įdomių, pamokinančių dalykų apie darbininkų valdomą šalį.

Komunistų Įtekmė Dancige

DANCIGAS, vas. 8.—Komunistų Partijos organizuotas referendumas paleisti senatą, davė tokių pasekmių: 77,386 balsavo už paleidimą senato, žinoma, ir už naujus rinkimus, o prieš 900. Reakcininkai boikotavo referendumą, bet jiems ir tas nepavyko. Komunistų Partija šiame neprigulmingame mieste pasirodo turi didelę įtekmę. Masės darbininkų ją remia.

Latvija Pasirašo Sutartį Su Sovietais

Ryga.—Latvijos valdžia pasirašė nepuolimo sutartį su Sovietų Sąjunga. Panašią sutartį padarius ir Estonija. Sovietų kaimynai vienas po kitam pasirašo tokias sutartis. Matyti išgaravo vil-tis sulaukti Sovietų valdžios griuvimo. Taipgi persitikrina, kad geriaus turėti geresnius santykius su darbininkų valdoma šalim.

Bombay.—Anglijos valdžios skirta komisija "tyrinėti sąlygas" Indijoje vos ne išbombarduota su savo traukiniu arti Lucknowo. Indijos žmonės žino, kad toji komisija jiems nieko gero nežada.

Tokio.—Keturi Japonijos orlaivininkai užsimušę susikulus dviem karo orlaiviams aukštai ore.

